

ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО СИГУРНОСТ И ИКОНОМИКА

ГР. ПЛОВДИВ

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ във Висшето училище по сигурност и икономика (ВУСИ) – гр. Пловдив по професионално направление 9.1. Национална сигурност (Национална сигурност и данъци), обявен в Държавен вестник, бр. 56 от 19.7.2022 г.

С единствен кандидат **д-р Недялка Иванова Петрова**

Становището е разработено в съответствие с критериите, установени в глава трета, раздел III – Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и в глава трета, раздел IV – Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент от Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ). Представям становището си по този конкурс като член на Научното жури, определено със Заповед № 39/31.10.2022 г. на Ректора на ВУСИ.

Автор на становището е **доцент д-р Бойко Митков Петев**

Идентификационен индивидуален номер в НАЦИД: № 46506 (Регистър за научната дейност в Република България)

Регистър за научната дейност в Република България:

<https://cris.nacid.bg/public/scientist-preview/46506>

Регистър за академични длъжности и дисертации в НАЦИД:

<https://ras.nacid.bg/dissertation-preview/46506>

Профил в Orcid.org: 0000-0002-9786-1979

ПЛОВДИВ

2022г.

Кандидатът за „доцент“ във Висшето училище по сигурност и икономика (ВУСИ) – д-р Недялка Иванова Петрова участва в конкурса по професионално направление 9.1. Национална сигурност (Национална сигурност и данъци) със списък от 15 (петнадесет) публикации, които са публикувани след придобиване на ОНС „доктор“.

Тези 15 (петнадесет) публикации, с които д-р Недялка Петрова участва в конкурса, включват една научна монография, публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен "доктор", 6 (шест) научни статии и 7 (седем) научни доклади, като 4 (четири) от тях под печат.

1. Оценка на монографичния труд.

Монографичният труд, представен от д-р Недялка Иванова Петрова, като хабилитационен труд е публикувана монография в съответната научна област за участие в конкурса, с авторско произведение със заглавие: „Данъците и защитата на националната сигурност – взаимовръзка и предизвикателства“, 2022 г., ИК ВУСИ, гр. Пловдив, ISBN 978-619-7343-69-4.

Монографията е с обем от 231 страници, издадена от автора и отпечатана в ИК ВУСИ, публикувана през 2022 г., рецензенти проф. д-р Атанас Льондев и доцент д-р Васил Георгиев.

Структурата на представената монография се състои от въведение, шест глави, заключение и библиография.

Можем да оценим монографичният труд като много задълбочено изследване, което видимо е резултат от интензивната научно-изследователска дейност на кандидата, а в не по-малка степен и от практическата дейност на д-р Недялка Петрова, на всички нива в Националната агенция за приходите, които е заемала.

Във **въведението на монографията** е разгледана актуалността и значимостта на тематиката, които са

несъмнени, поради факта, че същата представлява интерес за широката научна общност и има практическо значение.

Предмет на изследване в монографичния труд е неизследваната до момента взаимовръзка между данъците, финансовата, респ. данъчната сигурност и националната сигурност на държавата.

В първата глава на монографията е разгледан въпросът за основните понятия, с които ще се бори в монографията: данъци, данъчна политика и данъчен процес и влиянието им върху националната сигурност.

Във **втората глава на монографията** е разгледан процесът на организация, управление и взаимодействие на структурите за сигурност с Националната агенция за приходите.

В третата глава на монографията са разгледани гаранциите, с които Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК) се защитава данъчната сигурност на държавата и на задължените лица.

В четвъртата глава на монографията се разглеждат укриването и избягването на данъци като заплаха за националната сигурност, с изследване на агресивното данъчно планиране и хазартът, като форми на проявление на незаконни действия, свързани с пране на пари, укриване на данъци, разпространение на наркотици, финансиране на тероризма и други, засягащи пряко националната сигурност на всяка държава.

В петата глава на монографията са разгледани предизвикателствата и перспективите пред развитието на данъчната политика и данъчния процес в областта на защитата на националната сигурност. На следващо място са данъчните регулации и провежданият ефективен и ефикасен данъчен контрол като противодействие и управление на риска.

В шеста глава на монографията са предложени решения за справяне с предизвикателствата пред развитието на данъчната политика и данъчния процес във връзка с националната сигурност, търсени в начините на интеграция – данъчна хармонизация и данъчна конкуренция в Европейския съюз, данъчното облагане на международните корпорации и постигането на глобално решение на проблема, все по-важно място заема приложението на изкуствения интелект в

обхвата на извършвания данъчен контрол и влиянието му върху сигурността на държавата и на задължените лица.

В **заключението на монографията** са изложени икономическите и нормативни аспекти на редица принципи на кандидата, които най-вече ни дават допълнителна яснота за начина ѝ на мислене.

В монографичния труд се претендира за значителен брой приноси, като ще акцентирам върху тези от тях, на които придавам съществена тежест:

- Монографичният труд на д-р Недялка Петрова представя нейният интердисциплинарен интерес и способности като учен и експерт ;
- Дисертацията и монографията са първите в страната трудове на базата на пространно изследване и анализиране на такива проблемни области като: данъци, данъчна система и политика и защита на националната сигурност;
- За първи път в икономическата литература се поставя въпросът за ефективен данъчен контрол на сделките с криптовалути, като гарант за финансова сигурност.

Подкрепям заключенията на монографичния труд, изложени от автора, от които се потвърждават направените изводи, на които като член на научното жури давам най-съществена тежест.

Намирам тезите на д-р Недялка Петрова за издържани и основателни.

Представеният в рамките на конкурса монографичен труд има висока научна и научно-приложна стойност. Монографията определено разширява обхвата на научната си област и има безспорно приносен характер.

2. Преглед на останалите авторски публикации представени в конкурса и оценка на техните приноси

Освен монографията „Данъците и защитата на националната сигурност – взаимовръзка и предизвикателства“, кандидатът д-р Недялка Иванова Петрова е представила в рамките на провеждания конкурс още 13 (тринадесет) оригинални труда, които са публикувани след защита на докторската дисертация. Представена е

публикувана книга на основата на защитен дисертационен труд за получаване на научна степен „доктор“.

Като „статии и доклади, публикувани в нереферирани списания и сборници, са всички 12 (дванадесет) публикации. От тях, 11 са на български език и 1 на английски език.

В съответствие с установените изисквания, посочените трудове са публикувани след успешната защита на дисертационен труд за придобиването на научната и образователна степен „доктор“. Те са поместени в сериозни и качествени научни списания, респективно – изнесени са на престижни научни конференции.

Посочените публикации определено съответстват на тематиката на професионално направление 9.1. Национална сигурност (Национална сигурност и данъци).

Публикациите, с които кандидатът д-р Недялка Петрова участва в конкурса са разпределени в различни предметни области като: въпроси на данъците, данъчната политика, данъчен контрол, данъчна и фискална сигурност и национална сигурност. Прави впечатление широкият спектър на научните интереси на кандидата, които тя умело съчетава в изследователската си работа.

В качеството си на член на научното жури приемам научните приноси на д-р Недялка Петрова, които считам за единствено нейна и лична заслуга.

Приемам като добросъвестна и достоверно представената и информацията за апробацията на постигнатите научни резултати от кандидата в ежедневната дейност, във функционирането на Системата за защита на националната сигурност, по-специално в двете нейни основни подсистеми (Министерство на финансите, респ. НАП и останалите национални институции и служби за сигурност).

Като цяло, мога да дам единствено положителна оценка на представените в рамките на конкурса научни трудове на д-р Недялка Петрова.

3. Цитиране на трудовете на кандидата от други автори

Кандидатът е представил точен и изчерпателен списък на цитирането на трудовете ѝ от други автори. В него са изброени 40 (четиридесет) цитирания на нейни трудове.

Според възприетата в България наукометрична терминология са „цитирания в монографии и колективни толове с научно рецензиране (реално това са (9), цитирания в доклади от научни конференции с научно рецензиране(14), списания с научно рецензиране (17).

От представения списък с цитирания се вижда, че д-р Недялка Петрова е учен и автор, който е много добре познат на академичната общност, особено в областта на нейните специфични научни интереси в областта на националната сигурност и данъците.

4. Оценка на учебната и преподавателската дейност

Д-р Недялка Петрова не е типичният преподавател с академичен стаж и дълга преподавателска дейност. Досега не е заемала длъжност на щатен преподавател във висше учебно заведение. Била е адвокат, впоследствие и до момента на държавна служба в Национална агенция за приходите, Дирекция „Обжалване и данъчно-осигурителна практика“ при ЦУ на НАП - гр. Пловдив. Д-р Петрова е представител от практиката, като изпълнява изискванията на чл. 24, ал. 1 т. 2, б. г от ЗРАСРБ – не по-малко от две години да е била специалист от практиката и да има доказани постижения в своята област. Постиженията ѝ се доказват от представените документи по съвсем убедителен и безспорен начин. Като типичен представител от практиката, това не е попречило да придобие отлична както теоретична, така и педагогическа подготовка. Занимава се с преподавателска дейност, като хоноруван преподавател във ВУСИ, ПУ „Паисий Хилендарски“ и Технически университет – филиал Пловдив. Дисциплини, преподавани от кандидата са Финансово и данъчно право.

5. Мнение за отсъствие на плагиатство в трудовете на кандидата

До този момент не съм открил и не съм бил известен за наличие на плагиатство в трудовете на д-р Недялка Петрова.

След подробното ми запознаване с трудовете ѝ, моето убеждение е, че те са изцяло лично дело на кандидата.

6. Мнения, бележки и препоръки по отношение на дейността на кандидата

Основната ми препоръка към кандидата за заемане на академичната длъжност „доцент“ във Висшето училище по сигурност и икономика (ВУСИ) е да съсредоточи усилията си за разширяване на предметното поле на преподавателската ѝ дейност във ВУСИ. Няма никаква необходимост тя да бъде насърчавана за публикационната си активност или за широкомащабната ѝ научно-приложна дейност.

При нейното ниво на подготовка и натрупаният огромен опит от участието ѝ в „кухнята“ на управлението на Националната агенция за приходите, би било изключително целесъобразно, да сподели със студентите от ВУСИ многопластовият си опит в управлението на данъчната система и взаимовръзката ѝ с националната сигурност, за което очевидно има необходимата компетентност.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Като член на научното жури, след като се запознах с представените документи за конкурса за длъжността „доцент“ във Висшето училище по сигурност и икономика (ВУСИ) и след задълбочен преглед на научните трудове на кандидата д-р Недялка Иванова Петрова, считам, че същата изцяло отговаря на изискванията, уредени с член 24 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), както и на съответстващия член 53 от Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ).

Считам, че д-р Недялка Петрова е изграден учен и изследовател със солидно портфолио и преподавателска практика, точно в качеството ѝ на експерт в разглежданата в конкурса научна област.

В качеството ми на член на научното жури, назначен със заповед № 39/31.10.2022 година на Ректора на Висшето училище по сигурност и икономика (ВУСИ) – гр. Пловдив, давам положителна оценка на кандидата д-р Недялка Петрова за участието ѝ в конкурса. Предлагам тя да бъде избрана на академичната длъжност „доцент“ във ВУСИ по професионално направление 9.1. Национална сигурност (Национална сигурност и данъци).

15.11.2022 г.

Член на научно жури:

Доцент д-р

Бойко Петев